

SINTEZA

obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor)

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia pentru anii 2021-2023 (număr unic 858/MADRM/2020)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
1.Centrul Național Anticorupție <i>(nr.06/2-6966 din 05.11.2020)</i>	Prin prezenta, cu referire la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (număr unic 858/MADRM/2020), Vă comunicăm că acesta este un proiect de act normativ exceptat de la expertiza anticorupție, în sensul art.28 alin.(2) lit.a) din Legea integrității nr.82/2017. Conform legii prenotate, „Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative, precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici ”. Prin urmare, reieșind din faptul că	Se acceptă.

	proiectul prenotat este un document de politici, în sensul Hotărârii Guvernului nr. 33/2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, acesta nu se supune expertizei anticorupție.	
2.Agenția Relații Funciare și Cadastru	Cu titlu de remarcă generală subliniem, că: 1. Examinînd textul proiectului enunțat, constatăm că nu au fost respectate prevederile art.3 lit. (c) și (d), art. 7, alin.(2), și art.14, alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, ori înainte de întocmirea proiectului enunțat, se studiază informația din domeniul raporturilor, care urmează a fi reglementate și se efectuează inventarierea legislației existente în materia în care se intervine, pentru a se constata insuficiența reglementărilor în vigoare (Hotărîrea Guvernului nr. 691/2018 „Pentru aprobarea Regulamentului privind condițiile și procedurile de realizarea activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor”, Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, Hotărîrea Guvernului nr.1157/2008 cu privire la aprobarea Reglementărilor tehnice la «Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor	Nu se acceptă. Necesitatea implicării statului prin stimularea activităților de îmbunătățiri funciare, derivă și din prevederile art. 6 din Codul funciar nr. 828/1991, prin care statul sprijină material, financiar măsurile de protecție a terenului ca fundament al dezvoltării durabile a gospodăriilor, (...) și art. 81 din Codul funciar care prevede că, prin stimularea economică a folosirii raționale și a protecției terenurilor se urmărește interesarea deținătorilor de terenuri în păstrarea și îmbunătățirea fertilității solurilor, în protejarea terenurilor de urmările negative ale activității de producție. Prezentul Program este elaborat în baza constatărilor și recomandărilor evaluării pe perioada 2014-2017 a Planurilor de acțiuni trienale privind implementarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pe anii 2011-2020, precum și pe baza rezultatelor altor analize ale instituțiilor din domeniul educației și științei, cu scopul de a asigura atingerea obiectivelor stabilite către anul 2025, și pentru a realiza măsuri de prevenire, stopare a degradării solurilor și sporirea fertilității acestora. Problema menținerii capacității de producție a terenurilor agricole este o preocupare strategică de securitate națională, din aceste considerente a fost elaborat Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025. Obiectivele subdomeniului de activitate a Programului

	agricole»).	derivă din Obiectivul general nr. 2 Asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale în agricultură, stabilit în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 409/2014. Totodată, informăm că acțiunile stabilite în Planul de acțiuni (...) pentru anul 2021-2023, includ măsuri de prevenire și diminuare a impactului degradării solului, care sunt stabilite ca recomandări în prevederile Hotărîrii Guvernului nr.1157/2008 cu privire la aprobarea Reglementărilor tehnice la „Măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole” (<i>Exemplu: Secțiunea 6, Măsuri de prevenire și combatere a alunecărilor de teren-indicatorii stabiliți la Acțiunea 2.1.1 „Împădurirea terenurilor agricole supuse alunecărilor de terenuri pe o suprafață de 162 ha”; Secțiunea 5 Măsuri de prevenire a eroziunii eoliene - indicatorii stabiliți la Acțiunea 2.3.1 „Fîșii forestiere paravînt înființate/reabilitate pe o suprafață totală de 70/25 ha etc.</i>). Acestea au fost discutate în cadrul grupului de lucru, unde este delegat și reprezentant din cadrul Agenției Relații Funciare și Cadastru. Suplimentar, comunicăm că în conținutul proiectului Programului sunt reglementate tipurile de degradări a solului stabilite în pct. 8 din Regulamentul privind condițiile și procedurile de realizarea activităților de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor”, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 691/2018.
	2. Din punct de vedere structural proiectul hotărîrii înaintat spre avizare urmează a fi constituit în conformitate cu prevederile art. 25-31 al legii precitate. La fel problemele abordate necesită o	Nu se acceptă. Proiectul Programului este fundamentat atît în Analiza Impactului de Reglementare elaborată în conformitate cu pct. 3, subpct. 2 și pct. 11, lit. b) din Metodologia de analiză a impactului în procesul de fundamentare a

	reglementare clară a domeniului respectiv, unde ca exemplu lipsesc indicatorii de performanță la implementarea acestuia, iar denumirea capitolelor nu dezvoltă conținutul acestuia	proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr. 23/2019, și consultată cu Ministerul Finanțelor și Grupul de lucru al CSRAÎ cît și în conținutul acestuia. AIR conține informații ce țin de definirea problemei, stabilirea obiectivului și a domeniului intervenției juridice, identificarea mijloacelor necesare pentru soluționarea problemei și/sau atingerea obiectivului și analiza acestora prin intermediul impactului financiar, etc. Astfel, la elaborarea acestuia s-a ținut cont și de constatările/recomandările specialiștilor care au evaluat indicatorii stabiliți în Programul de conservare și sporire a fertilității solurilor pe anii 2011-2020, necesitățile parvenite din cadrul autorităților publice locale prin intermediul Direcțiilor agricultură și alimentație și rezultatelor altor analize ale instituțiilor științifice și educației din domeniu. Astfel, în rezultat MADRM a elaborat documentul de politici prezentat pentru examinare, conform prevederilor art. 24 din Legea nr. 100/2017 și pct. 9 și pct. 12 din Hotărîrea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.
	În fond, la proiectul prezentat expunem următoarele obiecții și propuneri: 3. Întru evitarea interpretării eronate și de creare a unor mecanisme birocratice și complicate, apare necesitatea operării unor modificări la punctul 2 a proiectului la cuvintele «pentru punerea în aplicare a» a fi substituite cu cuvîntul «realizării»,	Considerăm că norma dată este clară și nu este necesar modificarea acesteia.
	iar în textul punctului 4 sintagma «și	Nu se acceptă. Norma dată este stabilită în conformitate cu

	monitorizarea realizării» a fi omis.	pct. 45 din Hotărîrea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.
	4. Considerăm oportun că, în denumirea anexei nr.1 la prezentul proiect și în tot textul acestuia, sintagma „anii 2021-2025” să fie substituită cu sintagma „anii 2021-2026” considerînd conform normelor aprobate, că planul de acțiuni constă în formularea documentului de politici pe o perioadă de 3 ani.	Nu se acceptă. Termenul Programului este stabilit în conformitate cu pct. 9 din Hotărîrea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice.
	5.La fel, pledăm pentru operarea modificărilor în proiectul Programului privind corectarea erorilor unde norma juridică indică si anul «2025» și anul «2026», astfel folosind norma corectă	Nu se acceptă. Termenul Programului este stabilit în conformitate cu pct. 9 din Hotărîrea Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Eroarea ce ține de indicarea anului „2026” a fost corectată.
	6. Ținînd cont de divergențele la informațiile incluse în nota informativă și a celor din capitolul VII «Autoritățile/instituțiile responsabile de implementare», considerăm oportun ca alin. 2 și 3 să fie comasate într-un aliniat 2 în următoarea redacție: «Agenția Relații Funciare și Cadastru în bază de contract cu Î.S. IPOT - responsabil de elaborarea proiectelor de organizare a teritoriului»	Nu se acceptă. Propunerea dată contravine pct. 7, alin. 2), din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Agenției Relații Funciare și Cadastru, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acesteia, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 383/2010. De asemenea, Î.S. „IPOT” conform Anexei nr. 1 la Hotărîrea Guvernului nr. 806/2018, a fost transmis în administrarea Agenției proprietății Publice.
	2. Nota informativă la proiect trebuie să fie redactată și omise erorile ortografice, precum și ajustarea acesteia	Se acceptă parțial.

	la prevederile Hotărîrii Guvernului nr. 610/2018.	
3. Ministerul Justiției <i>(nr.04/8630 din 09.11.2020)</i>	La proiectul hotărîrii Guvernului: 1. Referința la actul normativ indicat se va expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”, conform următorului exemplu: „Codul funciar nr. 828/1991”.	Se acceptă.
	2. Adițional, din clauza de adoptare se va exclude scopul pentru care se propune adoptarea actului normativ, acesta indicându-se în nota informativă, deoarece preambulul este propriu actelor normative deosebit de importante (a se vedea în acest sens art. 43 alin. (2) din Legea nr. 100/2017).	Se acceptă.
	3. La pct. 5, cuvîntul „numit” se va exclude ca fiind excedent.	Se acceptă.
	4. La pct. 6, pentru asigurarea preciziei și clarității normei, propunem ca, cuvintele „pînă la” să fie precedate de cuvintele „data de” (obiecție valabilă la pct. 44 sbp.1) din Anexa nr. 1 la proiectul Hotărîrii Guvernului).	Se acceptă.
	5. La pct. 8 cuvîntul „publicării” va fi	Se acceptă.

	succedat de cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. 6. În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova și Legii nr. 136/2017 cu privire la Guvern, hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se contrasemnează de ministrii care au obligația punerii acestora în aplicare. În acest sens, menționăm că hotărârea Guvernului urmează a fi contrasemnata și de ministrul educației, culturii și cercetării or, acesta este responsabil de unele acțiuni indicate în Plan. La proiectul Anexei nr. 1 (Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025):	
	7. În denumirea anexei nr. 1 și la pct. 1, textul „anii 2021-2026” se va substitui cu textul „anii 2021-2025”, astfel asigurându-se conformitatea cu denumirea specificată în denumirea proiectului hotărârii de Guvern. Mai mult, perioada propusă pentru implementarea Programului, despre care se menționează în proiect, este perioada anilor 2021-2025.	Se acceptă. Eroare tehnică.
	8. La pct. 2 se vor exclude cuvintele „la prezenta hotărâre” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, ce prevede că „În	Se acceptă.

	cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.	
	9. Prevederea de la pct. 3 marcată cu bold reproduce dispoziția de la pct. 11 sbp. 2) din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 386/2020. Prin urmare, aceasta urmează a fi exclusă ca fiind inutilă or, în proiect urmează a fi indicate prevederile concrete ce rezultă din domeniul de activitate descris în program și nu reproduse prevederile legale care sunt generale pentru toate programele. Adițional, se va ține cont că punctele nu se intitulează.	Se acceptă.
	10. La pct. 3 alineatul doi cuvîntul „Moldova” este indicat în mod repetat, motiv pentru care, cuvîntul indicat în mod repetat se va exclude.	Se acceptă.
	11. Întru respectarea principiului unității terminologice, propunem ca la pct. 3 textul „Tabela nr. 1” să fie substituit cu textul „Tabelul nr. 1”.	Se acceptă.
	12. La pct. 5 pentru asigurarea expunerii	Se acceptă.

	corecte, cuvintele „a Convenției deșertificării” se vor substitui cu cuvintele „la Convenția ONU pentru combaterea deșertificării”.	
	13. La pct. 6, întru asigurarea expunerii corecte, reieșind din faptul că norma face referire la alunecările de teren, cuvintele „pe teren” se vor substitui cu cuvintele „de teren”.	Se acceptă.
	14. La denumirea Tabelului nr. 4, cuvântul „agricole” va fi succedat de cuvintele „cu soluri” după cum este indicat în alineatul ce-l precede.	Se acceptă.
	15. La pct. 11, propunem ca cuvântul „Cauzele” să fie substituit cu cuvântul „Factorii”, or, acumularea excesivă de săruri în sol este cauzată de factorii, care după natura lor sunt, fie naturali, fie antropogeni.	Se acceptă.
	16. La pct. 38, referința la autoritățile publice centrale se va substitui cu referința la autoritățile administrației publice centrale astfel cum este indicat în Legea nr. 98/2007 privind administrația publică centrală de specialitate.	Se acceptă.
	17. La pct. 40, cuvântul „solurilor” va fi succedat de cuvântul „sunt”.	Se acceptă.
	La proiectul Anexei nr. 2 (Planul de acțiuni pentru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2023	Se acceptă.

	); 18. La denumirea rubricii a 3-a, cuvântul „performanță” se va substitui cu cuvântul „monitorizare” astfel cum este indicat la pct. 12 sbp. 3) din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 or, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.	
	19. Rubrica „Costurile implementării” nu este completată la toate acțiunile. Prin urmare, propunem înlăturarea acestei omisiuni.	Se acceptă parțial. După caz se va solicita costul acțiunii de la instituțiile ce urmează a asigura implementarea acestora.
	20. Acțiunea 1.5 nu corelează cu indicatorul de monitorizare (metodologie elaborată și aprobată). Prin urmare, la acțiunea 1.5, cuvântul „elaborarea” va fi succedat de cuvintele „și aprobarea”. Astfel, se va ține cont că, indicatorii de progres trebuie să indice rezultatele care se doresc a fi obținute prin realizarea acțiunii. Sub acest aspect se va revizui și indicatorul de progres de la acțiunea 1.7.	Se acceptă.
	21. În conformitate cu pct. 12 sbp. 4), 5) și 6) din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea	Nu-i clară obiecția.

	Guvernului nr. 386/2020, în Planul de acțiuni urmează să fie indicate costurile de implementare, termenul de realizare și instituția responsabilă de realizarea acțiunilor planificate. Este de menționat că la acțiunile 2.1.1 și 2.3.1, termenul de realizare, costurile implementării și instituția responsabilă sunt indicate la fiecare indicator de monitorizare în mod distinct și nu la acțiune. Prin urmare, prevederile din Planul de acțiuni urmează a fi revizuite în acest sens ținând cont de prevederile normative enunțate.	
	22. La acțiunile 3.1.1 și 4.1 se va indica și sursa de finanțare a acțiunilor. 23. Întreg textul proiectului se va revizui din punct de vedere redacțional.	Se acceptă.
4.Ministerul Economiei și Infrastructurii (nr.05-03/144 din 12.11.2020)	1. Prin prisma art. 42 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, denumirea proiectului urmează a fi redactată, astfel încât să reflecte inclusiv aprobarea Planului de acțiuni pentru implementarea Programului.	Se acceptă.
	2. La Capitolul I. Introducere, pct.1, se face referință că obiectivele Programului reies din Obiectivul general nr. 2 stabilit în Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2014-2020 (Hotărârea Guvernului nr.409/2014), document de politici a cărui termen de implementare este în expirare. Bazându-	Se acceptă parțial.

ne pe prevederile pct. 9 al Hotărârii Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice „Programul este un document de politici publice, care derivă din strategie și, respectiv, contribuie la implementarea acesteia prin detalierea și concretizarea acțiunilor ce urmează a fi realizate într-un domeniu sau subdomeniu de activitate,, evocăm că nu se asigură o continuitate de atingere a obiectivelor propuse în Strategie, din moment ce Strategia are termen scadent în raport cu noul Program. În continuare, la același capitol, apare mențiunea că Programul este elaborat în baza analizei și evaluării rezultatelor obținute în cadrul lucrărilor precedente, cu scopul de a asigura atingerea obiectivelor stabilite către anul 2025...[]. Astfel, urmează a fi revăzut în temeiul cărui document de politici și a căror priorități este elaborat prezentul Program.

3. La Capitolul I, pct.2, la prima propoziție se menționează că Programul este divizat pe etape, cu o perioadă de realizare de trei ani. Pentru a exclude orice neclaritate, recomandăm a se preciza că Programul este divizat pe 2 etape de realizare, de trei și respectiv 2

Se acceptă.

	ani, deoarece în redacția propusă apare confuzie.	
	4. La Capitolul V. Impact, remarcăm că au fost enumerați doar indicatorii de performanță, care sunt reflectați în Planul de acțiuni, însă nu este redat în mod comprehensiv impactul acțiunilor/efectele rezultate urmare a implementării Programului. Astfel, considerăm oportun completarea acestuia cu efectele scontate.	Se acceptă.
	5. Cu referire la Planul de acțiuni, stabilirea termenilor de realizare pentru unele acțiuni este confuză (ex.1.2; 1.3; 1.4; 2.2.1), deoarece apar trei ani de implementare. În context, se necesită revizuirea acestora.	Se acceptă parțial. După caz au fost operate modificări.
5. Ministerul Finanțelor (nr. 05-03/144 din 12.11.2020)	La proiectul hotărârii Guvernului 1. Se reiterează propunerea Ministerului Finanțelor expusă în avizul nr.09/2-09/7186 din 16.09.2020, și anume revizuirea denumirii proiectului hotărârii Guvernului înaintat, prin completarea acesteia cu sintagma „și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în perioada 2021-2023”, astfel încât să exprime cu claritate obiectul reglementării, conform art.42 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.	Se acceptă.
	2. La pct. 2 este menționat că Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și	Se acceptă. S-au operat modificări.

	Mediului, în comun cu autoritățile administrației publice locale vor întreprinde măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor Planului de acțiuni. Dat fiind faptul că în coloana „Autorități/Instituții responsabile” din Plan (anexa nr.2 la proiect) autoritățile administrației publice locale nu sunt indicate la niciuna din acțiuni, nu este clar unde intervine responsabilitatea lor și dacă în bugetele locale sunt disponibile mijloacele financiare pentru realizarea acestor responsabilități. În contextul celor expuse, se propune de a substitui sintagma „autoritățile administrației publice locale” cu sintagma „autoritățile și instituțiile responsabile”.	
	3. La pct.5 sintagma „Instituțiile de implementare” se propune de substituit cu sintagma „Autoritățile/instituțiile responsabile de implementarea Planului de acțiuni”, în conformitate cu prevederile pct. 12, sbpct. 6) din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020. Totodată, sintagma „în Planul de acțiuni numit” se propune de exclus.	Se acceptă. S-au operat modificări.
	4. La secțiunea de contrasemnare, funcția	Se acceptă.

	dului Serghei PUȘCUȚA va fi redactată după cum urmează „Viceprim-ministru, ministrul finanțelor”.	
	La Programul de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (anexa nr.1 la proiect) 5. În denumirea Programului specificată în Anexa nr.1, perioada Programului va fi corectată conform denumirii Proiectului, respectiv sintagma „2021-2026” va fi substituită cu sintagma „2021- 2025”.	Se acceptă. Eroare tehnică.
	La capitolul I. Introducere 6. În denumirea secțiunii „1. Circumstanțele care au impus elaborarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2026”, sintagma „2021-2026” se propune de substituit cu sintagma „2021-2025”, în baza observației expuse la pct. 5 din prezentul aviz.	Se acceptă. Eroare tehnică.
	7. Se menționează că numărul Hotărârii Guvernului prin care a fost aprobat Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2018-2020, este indicat eronat. Respectiv, sintagma „nr.745/2015” urmează a fi substituită cu sintagma „nr.742/2015” pe tot parcursul documentului, inclusiv în Nota Informativă la Proiect.	Se acceptă. Eroare tehnică.

	8. Se propune de reformulat expresia „În rezultatul evaluării planurilor de acțiuni triennale pe perioada 2014-2017”. Conținutul acesteia urmează să fie concretizat de către autor, având în vedere faptul că perioada 2014-2017 nu poate cuprinde decât un singur plan trienal.	Se acceptă.
	La capitolul VI. Costuri 9. La pct.36, sintagma „estimativ resursele financiare și nonfinanciare necesare pentru implementarea fiecărui obiectiv în parte și acțiuni cu indicarea cheltuielilor planificate și” va fi substituită cu sintagma „resursele financiare disponibile pentru implementarea fiecărui obiectiv și acțiuni în parte, cu indicarea cheltuielilor planificate, în conformitate cu Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2021-2023, inclusiv cu”.	Se acceptă.
	La capitolul VII. Autorități/instituții responsabile de implementare 10. La pct.39, se consideră irelevant nominalizarea unităților de implementare a proiectelor finanțate din surse externe, în calitate de instituții responsabile, ținând cont de faptul că activitatea acestora, precum și măsurile implementate prin intermediul proiectelor menționate se realizează în strictă conformitate cu acordurile	Se acceptă parțial. Menționăm că, în unele acțiuni planificate la Obiectivul nr. 2 din proiectul Planului de acțiuni (...) pentru anii 2021-2023, sunt stabiliți indicatorii de monitorizare ce se stimulează cu suportul partenerilor externi prin intermediul proiectului IFAD. Indicatorii și mijloacele financiare planificate se vor asigura prin intermediul Proiectului „Programului rural de reziliență economico-climatică incluzivă (IFAD VI), acesta fiind prelungit în prezent până la data 30.03.2021. Continuitatea acestora va fi i prin intermediul Programului rural de

	semnate cu partenerii de dezvoltare și manualele operaționale. Prin urmare, stabilirea unor responsabilități suplimentare, fără a fi corelate cu prevederile și direcțiile concrete stabilite, pentru care se acordă finanțarea din partea partenerilor de dezvoltare, se consideră incorectă, necesitând a fi coordonate nemijlocit cu aceste instituții.	reziliență economico-climatică incluzivă (IFAD VII). Indicatorii de monitorizare și mijloacelor financiare planificate în acest sens au fost prezentate de proiectul IFAD. Stimularea acestora vor fi conform acordului de finanțare cu partenerii de dezvoltare și manualelor operaționale.
	Alte comentarii de ordin general la partea descriptivă a Programului 11. În tabelele din partea descriptivă a Programului se recomandă să fie calculată/indicată ponderea suprafețelor cu tipurile de soluri afectate în total suprafețele agricole ale Republicii Moldova, pentru a spori gradul de înțelegere a situației pe domeniu.	Se acceptă. Au fost operate modificări la pct. 3 din Tabelul nr. 1.
	12. Se va revedea /corecta numerotarea capitolelor.	Se acceptă.
	La Planul de acțiuni privind implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2023 (anexa nr.2 la proiect) 13. Se reiterează opinia Ministerului Finanțelor expusă în avizul nr.09/2-09/7186 din 16.09.2020, și anume, pentru unele măsuri din Planul de acțiuni nu sunt prezentate costurile de	Se acceptă parțial. Se va solicita costurile acțiunii de la instituțiile și autoritățile ce vor pune în aplicare acțiunile date.

	implementare, precum și sursa de finanțare. Astfel, în conformitate cu prevederile pct.12 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, Planul de acțiuni, ca parte componentă a Programului, trebuie să conțină sursa de finanțare pe fiecare acțiune în parte, cât și costurile aferente implementării acestor acțiuni. Totodată, având în vedere că la moment autoritățile sunt la etapa examinării și consultării cu Ministerul Finanțelor a propunerilor de buget pentru anul 2021, considerăm prematur de a ne pronunța dacă autoritățile /instituțiile responsabile dispun de alocații necesare realizării măsurilor stabilite în Plan sau dacă vor repartiza mijloace financiare în acest scop.	
	14. Denumirea obiectivelor urmează să fie reflectată în coloana nr.1 „Obiective” specifică acestora, iar în cazul în care autorul optează pentru poziționarea lor orizontală, coloana „Obiective” va fi exclusă	O astfel de practică de indicare a Obiectivelor este și la aprobarea altor documente de politici. Propunerea va fi consultată cu Cancelaria de Stat.
	15. Conținutul acțiunilor va fi reformulat în vederea expunerii clare și corecte a acestora, cu reflectarea	Nu-i clară obiecția. Indicatorii de monitorizare sunt măsurabili și stabiliți pentru fiecare an.

	elementelor specifice unei măsuri ce urmează a fi realizată pe termen scurt sau mediu. Analogic, se impune necesitatea reformulării indicatorilor de monitorizare, care vor fi expuși prin prisma faptului că aceștia trebuie să reflecte rezultatul scontat, după caz pe ani, fără a conține în formulare acțiunea propriu-zisă ce urmează a fi realizată.	
	16. Pentru acțiunile care se planifică a fi implementate în fiecare an, în coloana „Termenul de realizare” va fi indicat cuvântul „Anual”.	Nu se acceptă. Conform pct. 12, 5) din Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, termenul de realizare indică clar perioada de realizare a fiecărei acțiuni, inclusiv termenul-limită. Este indicat concret termenul limită de realizare a indicatorilor de monitorizare.
	17. Dat fiind faptul că, în limitele mijloacelor financiare pentru știință și inovare nu sunt incluse cheltuielile aferente restructurării programelor sistemului de învățământ, formarea formatorilor, precum și pregătirea specialiștilor în diferite domenii, în coloana „Sursele de finanțare” aferentă acțiunilor 1.1-1.5 și 1.8 se propune de a exclude sintagma „pentru știință și inovare”.	Se acceptă.
	18. Autorul proiectului urmează să acorde o atenție sporită corectitudinii stabilirii instituțiilor responsabile de îndeplinirea acțiunilor din Plan, reieșind din misiunea acestora, domeniul de activitate, funcțiile de bază. Spre	Se acceptă parțial. Menționăm faptul că acțiunea 4.1. din Planul de acțiuni este numită „Stimularea măsurile de protecție a solului în cadrul practicilor agricole (Măsuri de prevenire a degradării și refacerii structurii solului)”, iar pct. 39 din Program stabilește că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (AIPA) oferă suport financiar în avans

exemplu, la acțiunea 4.1 urmează de a identifica corect instituția responsabilă, întrucât prin intermediul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură se oferă finanțarea necesară pentru realizarea acțiunii, dar nu se realizează nemijlocit acțiunea. În acest context, vor fi efectuate modificări și în pct. 39 din Program (anexa nr.1 din proiect).

Totodată, se menționează că, conform prevederilor art. 40 din Codul educației nr.152/2014, curriculum, care include cadrul de referință, planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, manualele școlare, ghidurile metodologice și alte resurse de învățare, se aprobă de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării. Prin urmare, în coloana „Autorități/Instituții responsabile” aferentă acțiunilor 1.1, 1.2 și 1.5, se propune de a exclude instituțiile care nu au astfel de competențe, după cum urmează: „Universitatea Agrară de Stat” și „Universitatea de Stat din Moldova”, I.P. Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „N. Dimo” și Î.S. „Institutul de Proiectări și Organizarea Teritoriului”. De aceste modificări se va ține cont și în redactarea capitolului VII din partea descriptivă a Programului „Autorități/instituții

pentru proiecte investiționale de îmbunătățiri funciare, protecție, conservare și sporire a fertilității solurilor nu asigură implementarea acțiunilor. Responsabili de implementarea politicilor date este ARFC.

Se acceptă parțial. MECC are competențe pentru acțiunile 1.1 și 1.4.

	responsabile de implementare”. Mai mult ca atât, dat fiind faptul că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării este organul central de specialitate care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile educație, cercetare și inovare, în coloana „Autorități/Instituții responsabile” aferentă acțiunilor 1.2-1.5 se propune de a include sintagma „Ministerul Educației, Culturii și Cercetării”	
	La Nota Informativă la proiectul hotărârii Guvernului La compartimentul 6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare 19. La pct.1 se recomandă corectarea denumirii Hotărârii Guvernului nr.626/2011 conform celei publicate în Monitorul Oficial, și anume: „Cu privire la aprobarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2011-2020”.	Se acceptă.
	20. Actul specificat la pct.2 se recomandă de exclus din listă, având în vedere faptul că perioada de aplicabilitate a Planului de acțiuni privind implementarea Programului de conservare și sporire a fertilității solurilor pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.138/2014, este depășită.	Se acceptă.

	Alte comentarii 21. Atragerea surselor externe pentru implementarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025, va avea loc în strictă conformitate cu Regulamentul cu privire la cadrul instituțional și mecanismul de coordonare și management al asistenței externe aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 377/2018 cu privire la reglementarea cadrului instituțional și mecanismului de coordonare și management al asistenței externe.	Se acceptă.
	Proiectul hotărârii Guvernului propus spre examinare urmează a fi perfectat prin prisma comentariilor și recomandărilor expuse supra, consultat obligatoriu cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și prezentat repetat spre avizare.	Se acceptă.
6. Agenția „Moldsilva” (nr. AM-01-07/1908 din 04.11.2020)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
7. Inspectoratul pentru Protecția Mediului (nr. 4982 din 30.11.2020)	Lipsa propunerilor și obiecțiilor.	
8. Agenția de Mediu (nr. 08/59/2020 din 10.11.2020)	la punctele 2.1.1, 3.1.1, 3.2.1 și 3.3.2 din Planul de acțiuni, expunerile din coloana 3 necesită a fi formulate ca indicatori de performanță și nu ca acțiuni.	Nu se acceptă. Coloana 3 formulează indicatori de monitorizare.
9. Cancelaria de Stat	Nu au prezentat aviz în termenul stabilit.	Prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-9861 din

		29.10.2020 s-a solicitat aviz asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (număr unic 858/MADRM/2020). Astfel, în conformitate cu pct. 192, 201-202 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018, în cazul neprezentării avizului/expertizei sau în cazul neprezentării acestuia/acesteia în termenul stabilit, proiectul se consideră avizat/expertizat.
10. Academia de Științe a Moldovei	Nu au prezentat aviz în termenul stabilit.	Prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-9861 din 29.10.2020 s-a solicitat aviz asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (număr unic 858/MADRM/2020). Astfel, în conformitate cu pct. 192, 201-202 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018, în cazul neprezentării avizului/expertizei sau în cazul neprezentării acestuia/acesteia în termenul stabilit, proiectul se consideră avizat/expertizat.
11. Congresul Autorităților Publice Locale	Nu au prezentat aviz în termenul stabilit.	Prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-23-9861 din 29.10.2020 s-a solicitat aviz asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (număr unic 858/MADRM/2020). Astfel, în conformitate cu pct. 192, 201-202 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018, în cazul neprezentării avizului/expertizei sau în cazul neprezentării acestuia/acesteia în termenul stabilit, proiectul se consideră avizat/expertizat.

12. Agenția de Intervenții și Plăți pentru Agricultură 13. Agenția „Apele Moldovei” 14. Universitatea Agrară de Stat din Moldova 15. Universitatea de Stat din Moldova 16. I.P. „Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului” N. DIMO” 17. I.P. „Institutul de Ecologie și Geografie” 18. Unitatea Consolidată pentru Implementarea Programelor IFAD (UCIP IFAD) 19. Federația Națională a Fermierilor din Moldova 20. Societatea Națională a Moldovei de Știință a Solului 21. FNA din RM „AGROinform”	Nu au prezentat aviz în termenul stabilit.	Prin scrisoarea MADRM nr. 4982 din 30.10.2020 s-a solicitat aviz asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la aprobarea Programului de îmbunătățiri funciare în scopul asigurării managementului durabil al resurselor de sol pentru anii 2021-2025 (număr unic 858/MADRM/2020). Astfel, în conformitate cu pct. 192, 201-202 din Hotărîrea Guvernului nr. 610/2018, în cazul neprezentării avizului/expertizei sau în cazul neprezentării acestuia/acesteia în termenul stabilit, proiectul se consideră avizat/expertizat.

22. APEF „Moldova Fruct”		
23. ARPPA „UniAgroProtect”		

Secretar de Stat

Mihail MACHIDON